

Protokoll styrelsemöte SAK 2023-09-09

Tid	0900 - 1400
Protokoll	Klas Bjurström
Plats	Teams

Mötesdeltagare		
Morsal Aimal	Ordinarie	Frånvarande
Anders Fänge	Suppleant 1	
Pia Karlsson	Ordinarie	
Philip Latif	Suppleant 3	
Ann-Charlotte Lyman	Ordinarie	
Azadeh Rojhan	Ordförande	
Anders Rosén	Vice Ordförande	
Johan Schaar	Suppleant 2	
Annika Schabbauer	Ordinarie	
Helena Storckenfeldt	Ordinarie	Frånvarande
Karl Torring	Ordinarie	
Lars Wennberg	Ordinarie	
Klas Bjurström	Strategisk Rådgivare	Protokoll
Andreas Stefansson	Generalsekreterare	
Khalid Fahim	Strategic Development Advisor	Endast §5
Shah Mahmood	Chief Executive Financial Officer	Endast §6
Henrik Herber	Chef ACU	Endast §7
Hasse Hansson	Föreningsrevisor	
Björn-Åke Törnblom	Föreningsrevisor, suppleant	
Christer Persson	Föreningsrevisor, suppleant	
Peder Jonsson	Valberedning	

1. Öppnande, beslutsförhet

Mötet öppnades av ordförande Azadeh Rojhan. Morsal Aimal anmälde förhinder för dagen. Konstaterades att styrelsen var beslutsför.

2. Val av justerare att med ordföranden justera protokollet

Beslut

att Anders Fänge tillsammans med ordförande justerar dagens protokoll

3. Fastställande av föredragningslista

Klas Bjurström anmälde att styrelsemötet 18 november sannolikt behöver flyttas till 9 december. Frågan läggs till beslutspunkt §10.

Beslut

Att med tillägget fastställa dagordningen

4. Föregående protokoll

Protokollen från 10 juni, 28 juni (extra), 25 juli (extra), 16 augusti (extra) bifogades kallelsen. Anders Rosén påpekade att Azadeh i protokollen från de två sista datumen står som vice ordförande, vilket rättas. Inga anmärkningar i övrigt.

Beslut

att rätta Azadeh från vice till ordförande i förekommande fall

att därmed lägga protokollen till handlingarna

5. GS uppdatering om kontext och verksamhet

Andreas Stefansson uppdaterade styrelsen om bland annat:

- FNs nyligen antagna strategiska ramverk för Afghanistan 2023-25.
- Sveriges regerings agenda för reformerat bistånd. Nuvarande svenska strategi för Afghanistan löper till och med 2024.
- SAKs situation avseende givare. FN fortsätter att vara en dominerande finansiär med fler större och relativt korta kontrakt. Det brittiska FCDO har avslagit en större ansökan med SAK som ledande i ett konsortium, bland annat med hänvisning till risker avseende SAKs status för närvarande, samt osäkerhet runt vår kapacitet och erfarenhet att driva

konsortium.

- GS gick igenom status för SAKs programverksamhet per regionkontor och tematiska verksamhetsområden.
 - Inom **utbildning** påverkar framförallt nationaliseringsagendan och förbudet mot utbildning för flickor ovan årskurs 6.
 - Inom **landsbygdsutveckling** (vatten, infrastruktur mm) finns genomgående motstånd från ministeriet och tydlig hänvisning till att svenska aktiviteter ska vara stoppade, vilket påverkar arbetet i många provinser.
 - Inom **hälsovården** påverkas arbetet av en pågående dragkamp mellan UNICEF och Ministry of Public Health. UNFPA har (utan direkt koppling till tidigare nämnd situation) begärt att SAK ska lämna över 29 Family Health Houses till en annan genomförare för att säkra att målgrupperna nås.
- Situationen avseende kvinnors möjlighet att arbeta vid SAKs olika kontor förbättrades långsamt fram till sommaren, med närmare hälften av kvinnorna på RMOs på arbetandes på distans, eller utgående hemifrån i sitt arbete inom projekten. Sedan det generella stoppet för "Sveriges aktiviteter" har nästan all kontorspersonal, män och kvinnor, arbetat hemifrån.
- Andreas uppdaterade angående processen med namnbytet. Viss tröghet och osäkerhet från Ministry of Economy. Juridiska konsultationer genomförda både i Afghanistan och i Sverige, där ändringen inte bedöms ge större konsekvenser. Organisationen bör dock överväga risker i samband med nya så kallade kundkännedomundersökningar från SAKs banker.
- SAKs internationella konferens kommer att hållas den 30 november i Stockholm, med temat "*Afghanistan beyond humanitarian support – navigating challenges and opportunities*". Pia Karlsson påpekade att klimatförändringar får särskilt stort genomslag i Afghanistan och bör belysas.

Styrelsen ställde ett flertal uppföljande frågor, inklusive om förutsättningar för anställda kvinnor, den diplomatiska dialogen, och det pågående reformarbetet inom biståndet.

Nationalisering av utbildning

Khalid Fahim var inbjuden till mötet för att beskriva situationen avseende nationalisering av utbildning. I juni utvecklade SAK två huvudsakliga alternativ för att hantera situationen:

- 1) Att begära undantag och/eller förlängning för att under ett år kunna omvandla vårt utbildningsprogram till flera nationella NGOs.
- 2) Att lämna över till redan befintliga nationella NGOs.

Idag bedömer SAK att alternativ 1 i praktiken inte kommer att accepteras då inga garantier kan ges att nya NGOs kommer att kunna ta över, samt att tidsfristen är mycket kort. Internationella NGOs kommer inte att få fortsätta genomföra utbildning. Därför är alternativ 2 i praktiken vårt enda kvarstående.

SAK har lämnat en plan till MoE för överlämning till nationella NGOs, där samtliga föreslagna redan ska vara granskade av FN eller internationella NGOs, men också ska granskas av SAK. Redan under innevarande år kommer motsvarande 900 klasser i tre provinser lämnas över till lokala NGOs. Lärare och fältpersonal följer med i överlämning.

Flera osäkerheter återstår avseende till exempel finansiärernas villighet att fortsätta finansiera nationella NGOs, liksom UNICEFs hållning. SAK behöver omorientera sig om organisationen vill behålla kapacitet och alls har ambition att fortsätta verka inom utbildning.

Anti-korruption / Internal Audit

Klas Bjurström beskrev och sammanfattade inkomna visseblåsningar sedan årsskiftet, typ av fall, utredningsläge, samt fördelningen mellan regionerna. Presentationen kompletterade internrevisorernas rapport som bilades GS-rapporten

Anders Fänge frågade om GS tidigare besked att genomlysning hur SAKs rekrytering sett ut geografiskt de senaste åren, representation och om organisationens sammansättning har förändrats. GS meddelade att detta arbete satts i gång med en första bedömning utifrån SAKs HR-data men det är inte klart. GS kommer att återkomma till frågan före årsskiftet

6. 6 month budget follow-up

Shah Mahmood presenterade budgetuppföljningen till och med juni.

Budgetutnyttjandet ligger på 77% för perioden, vilket nominellt ligger inom det normala. Samtidigt utgör löner och hyror 70% av hela budgeten, och utnyttjas oavsett aktivitetsnivå. Perioden har inneburit flera utmaningar som påverkar utnyttjandet, bland annat:

- Den tidiga budgetrevisionen i januari, vilket gjorde att flera nya kontrakt inte kom med i den reviderade budgeten
- Sommarens utveckling med tillfälliga nedstängningar mm
- Förbud mot anställda kvinnor
- Begränsat resande
- Växelkursen

Shah föreslog därmed styrelsen om att den skulle godkänna användandet av 2,4 miljoner kronor från SAKs reserver för extraordinarie utgifter under det första halvåret, kopplade till överanvändning av UNDPs finansiering av ABADDEI (270 000 SEK), mediciner inköpta 2022 (2,2 MSEK).

Vid årsskiftet var SAKs reserver 146,7 MSEK (jfr 132,5 MSEK föregående år), varav 1 MSEK redan allokerats till COMS i första revideringen. Vid kommande årsskifte beräknas reserverna uppgå till 143 MSEK om förslaget antas. För närvarande, med den svaga svenska kronan och relativt starka afghanska valutan, kommer det vara svårt att under året återfinansiera reserven. Om organisationen hittar möjlighet att omfördela och ta utgifter inom kärnstödet så kan det eventuellt låta oss undvika att använda reserver.

Beslut

Att godkänna budgetuppföljningen.

Att godkänna användandet av 2 472 000 SEK av SAKs reserver enligt ovan

7. Sidas beredning av kärnstöd till SAK

Henrik Herber (chef Aid Coordination Unit, SMO) presenterade och sammanfattade Sidas bedömning av SAK, gjord i samband med den sedermera godkända ansökan av kärnstöd 2023-25. Sida genomlyste SAKs styrkor och utmaning, dialogfrågor och områden för Sidas uppföljning framöver. Sidas bedömning är genomgående positiv, med uppmärksamhet på SAKs mervärde och möjligheter att klara utmaningar.

Uppmärksammade risker: DFAs allt mer restriktiva hållning, faktisk kapacitet till jämställdhetsintegrering, korruption, monitorering. Att förändringsteorin är bra men att dess antaganden påverkas av den allt svårare i kontexten.

Områden som kan utvecklas: Lärande och evidens, kunskaper inom tematiska områden, kvalitetssäkring. Konfliktkänslighet, analys och integrering i riskhantering. Rättighetsbaserat arbete med inkludering av yngre och etniska minoriteter.

Frågor som Sida vill följa upp: effekter av förbudet mot kvinnor inom NGOs. Kvalitetssäkring, datainsamling. Social inkludering. Kvinnors arbete inom hälsovård och utbildning. Konfliktperspektiv och *triple nexus*.

Styrelsen diskuterade och ställde följdfrågor om tex relationen Sidas hållning till den pågående lokaliseringen av utbildning, påverkan genom den kommande strategi för Afghanistan. De absoluta gränserna som definieras i våra nuvarande avtal, dvs ingen resursöverföring till DFA och att inte bidra till diskriminering eller radikalisering kommer att kvarstå.

8. Förberedelser 7-8 oktober

Som tidigare meddelats kommer styrelsemötet 7-8 oktober hållas på kansliet i Stockholm. Andreas Stefansson presenterade sitt och AUs förslag på fokus och disponering. Större delen av helgen viks åt diskussion, med ett avslutande formellt möte på söndagen för beslut.

Respektive dag behöver förberedas av två arbetsgrupper inom styrelsen, med stöd av anställda. Förslag till disposition:

Fokus lördagen 7 oktober – heldag

- Omvärldsanalys: kontext. målgrupper, omvärlden, biståndet
- Principled pragmatism: Hur förstår och applicerar vi den? Ger den tillräcklig vägledning inom avvägningar som vi behöver göra nu och i möjliga scenarior framåt?
- Nationalisering/lokalisering: utbildning, men också möjligen även för våra övriga program framöver, implikationer för SAK
- Jämställdhet, kvinnors/flickors rättigheter. SAKs fortsatta roll, risker, utmaningar och möjligheter.

I diskussionen berördes bland annat

- om det finns möjlighet att inför helgen dokumentera lärdomar från den senaste krisen
- om det finns möjlighet att summera våra intressenters agendor
- om vi kan fokusera på vad SAK kan/ska bli framöver om vi tappar utbildnings- och hälsosektorerna.

Johan Schaar och Annika Schabbauer önskade mot bakgrund av ovan tydlighet från AU om vad sessionen / diskussionen ska utmynna i beslut om. Ordföranden framhöll att arbetsgruppen har fullt mandat att justera eller komplettera förslagen till agenda, samt utifrån rubrikerna bör smala av det till kortare frågeställningar som kan utmynna i beslut.

Fokus söndagen 8 oktober - halvdag

På söndagen står styrelsens inre arbete i fokus, följt av ett kortare formellt beslutsmöte där kontentan av helgens diskussioner följs upp.

Styrelseportal: Presentation av ett antal lösningar med kostnadsuppskattning.

Mötesformer: Styrelsen har sedan pandemins slut varierat mellan fysiska och digitala möten. Ska styrelsen 1) endast hålla fysiska möten och sluta växla mellan digitala och fysiska som idag, 2) fortsätta växla, eller 3) till och med acceptera att deltagande på distans även när styrelsen ska träffas fysiskt? Ska vi utveckla våra fysiska möten?

Styrelsens arbetsordning: Behöver uppdateras för att återspegla vad styrelsen kommer fram till när det gäller sina arbets- och mötesformer.

Ordföranden föreslog ett kort formellt styrelsemöte på söndag, efter diskussionspassen, då även föreningsrevisorer och valberedning skulle kunna delta, men att styrelsen i övrigt diskuterade internt, utan övriga förtroendevaldas deltagande.

Beslut

Att utse Johan Schaar och Annika Schabbauer till arbetsgrupp för att förbereda lördagens diskussioner, med stöd av en från SMO.

Att utse Karl Torring och Morsal Aimal till arbetsgrupp för att förbereda söndagens diskussioner, med stöd av en från SMO.

Att arbetsgrupperna har fullt mandat att justera eller komplettera förslagen till agenda, samt utifrån rubrikerna smala av det till frågeställningar som kan utmynna i beslut.

9. Övriga frågor

- Inga

10. Kommande styrelsemöte 7-8 oktober

- Agenda för mötet 7-8 oktober kommer att vara enligt ovan, samt II revised budget, och beslut om ort för SAKs årsmöte (enligt praxis Stockholm)
- På grund av sommarens utveckling kommer organisationen inte att hinna bli klar med arbetsplan och budget i utsatt tid. GS önskade därför att styrelsen skulle flytta styrelsemötet 18 november till 9 december.

Beslut

Att styrelsemötet 18 november flyttas till 9 december,

11. Mötet avslutades

Justerat protokoll på svenska och engelska skickas till styrelse, valberedning, revisorer, ordföranden för lokalföreningar, Directors KMO samt SAKs kansli. I händelse av skillnader mellan protokoll på svenska och engelska ska protokollet på svenska betraktas som gällande.

Justeras	
Azadeh Rojhan	Ordförande
Anders Fänge	Justerare
Klas Bjurström	Protokoll

Bilagor	
1	Presentation GS
2	Presentation Nationalisation of Education
3	Presentation Sidas bedömning till styrelsen
4	Presentation 6 m BFU

The following documents were signed Thursday, October 19, 2023

FS 2023-09-09 protokoll FS justerat.pdf

(246997 byte)
SHA-512: 18855a05030412474c0bc2879049728f990fa
dd5bb7a33d2ad28c9d6421d78387edf99a10032ec0f1e0
9a450a57c568968a0e47bbd586765e0d13becc618a5e6

Signatures

10/19/2023 11:03:00 AM (CET)

Azadeh Gustafsson Rojhan

azadeh.rojhan@gmail.com
Signed with electronic ID (BankID)

10/19/2023 11:11:48 AM (CET)

Anders Joel Peter Fänge

anders.fange@gmail.com
Signed with electronic ID (BankID)

10/19/2023 10:29:50 AM (CET)

Klas Bjurström

klas.bjurstrom@sak.se
Signed with electronic ID (BankID)

Signature is certified by Assently

FS 2023 09 09 protokoll FS justerat

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.
You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:
d69c36b8eb58094cdc24f0ceff207a434a2d9052f1216c775ca3a83badf2b4667bd02c1a10c7d15fc6b68a142e179de19ee9f9c29b8b20c17a6c899580746f4
0

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with eIDAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556828-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.